

Wiilgensproonk oaver de Regge (7)

= REALISATIE: LOUW-, SPROKKEL- EN VUURJOARSMOAND 2021 =

Poaskemoandag, den 5^{dn} april 2021

Beste *beumkepotters*, *twiegnzitters*, betrokkenen, belangstellenden,

Een overzicht naar aanleiding van 't wilgenaanplant-project van de afgelopen dagen

Afgelopen zaterdagavond kwamen enkele foto's binnen van Beytullah Saritas, die op **donderdag 18 maart** samen met zijn vrouw Fatima Saritas-Ali en hun zonen Muhammed Osman en Mus'ab, alsmede buurjongen Rayan Talmoudi en de plaatselijk als 'Opa' bekende Farouk Dhunny, wilgentelg XLIX aan de aarde toevertrouwden. Eerder is hierover vermeld in nieuwsbrief svz 'Wiilgensproonk oaver de Regge' (5).

Vlnr: Fatima, Muhammed Osman, Rayan, Mus'ab, Beytullah en Farouk → via 'Poortmans beuknbuske' naar 't Reggedal

De ochtend na verschijning van de vorige nieuwsbrief, waarin o.m. melding werd gemaakt dat Just Schimmelpenninck en Hans Verbeek vanuit Diepenheim naar het rivierdal bij Goor togen om er wilgentelg LVIII te komen planten, kwamen enkele foto's via Hans Verbeek binnen. Hij gaf met Just Schimmelpenninck **zaterdag 27 maart** t *wiilgenbeumke* als naam 'Westerflier' mee, naar het huis nabij de oorsprong van de Regge, bezuiden Diepenheim (hierover is ook te lezen in de vorige nieuwsbrief).

→ ...

... →

Just Schimmelpenninck en Hans Verbeek, zaterdag 27 maart 2021

Maandag 29 maart stond in het teken van een grensoverschrijdende samenwerking tussen Grafschaft Bentheim, Westmünsterland en Twente, waarbij Helga Vorrink-Peters (Nordhorn, co-auteur van *Löö en tieden. Carl van der Linde, Ausgewählte Texte und ein Lebensbild* (Veldhausen 2008) samen met Guus Goorhuis (Denekamp), eindredacteur van Jaarboek Twente (<http://jaarboektwente.nl>), wilgentelg LIX zette. Het boompje kreeg als naam: 'Tooversicht' (Oudtwents en Plattduuts voor goed vertrouwen, hoop en moed). Na de doop las Helga het laatste couplet van het gedicht *Pickmäijers* van Carl van der Linde, joods boekdrukker (Veldhausen 1861 – Neuenhaus 1930):

Wat heff't sick andert in de lange Tied!
 De dütschen Mäijers lopt nich mehr soa wiet,
 De groten Moaten seht de Swaa nich mehr,
 En Dagwark mäiht wot nu in een Kateer, -
 Maschinen hebbt de Welt heel ümmekrempelt,
 En Menschen ok sind to Maschinen stempelt.
 (Quelle: *Der Grafschafter*. 6. Jg., Nr. 1 vom Mai 1926)

Vlnr: Helga Kock am Brink, Helga Vorrink-Peters,
 Guus Goorhuis, Gerrit Klaassen en Dick Schlüter

Guus Goorhuis, Helga Vorrink-Peters en Dick Schlüter
 (Foto's: Klaus Vorrink)

Aansluitend las Twentenaar Guus Goorhuis Van der Lindes 'Holland en de Groafschupp'. Het laatste couplet (*Noaberschüpp*) is onder meer te lezen op een door Jan Jans getekende prent (voor afbeelding met info zie bijgaande [link](#) van de Twentse Taalbank).

Wie meer over Carl van der Linde wil lezen wordt verwezen naar [Carl-van-der-Linde-Schule Veldhausen \(carl-van-der-linde-schule.de\)](http://Carl-van-der-Linde-Schule-Veldhausen.carl-van-der-linde-schule.de), tab 'Unsere Schule' → 'Geschichtliches' en 'Carl van der Linde'. Van Goorhuis verscheen onder meer 'Een Groafschupper grensganger: Carl van der Linde' in *Jaarboek Twente 2014* (#53), p. 76-86.

Helga Vorrink-Peters leest 'Pickmäijers'

Guus Goorhuis leest 'Holland en de Groafschupp'

Vervolgens nam Helga Kock am Brink (geboren te Bocholt in Westfalen en tijdens haar AKI-tijd en daarna als beeldend kunstenaar woonachtig te Enschede) met Dick Schlüter (historicus, docent en dichter) *groondboor en groondschupke* ter hand om *beumke* LX voet in de grond te geven. Op voorstel van Dick en met instemming van Helga werd de wilgentelg gedoopt tot 'Barteld Dirk-beumke'. Schlüter hierover...

Ter toelichting; mijn voorouders woonden in Goor en waren molenaars op de molen - op de toen aanwezige molenbelt - die ooit in die nog bestaande lus van de Enterstraat heeft gelegen. Oftewel niet ver van waar jullie de bomen planten. Mijn voornaam Barteld Dirk is ontstaan in Goor, aangezien de tweede zoon van Johan Hendrik Schlüter en Johanna Aleide Kluvers genoemd werd naar de vader van de echtgenote (Bartold Derk Kluvers). Kortom, vervolgens is Barteld Dirk van generatie op generatie doorgegeven. Maar ik ben de laatste drager vanwege het feit dat ik twee dochters heb. Mij lijkt het leuk een boom te planten, oftewel het 'Barteld Dirk-beumke' zodat mijn Goorse namen toch nog blijven voortleven terwijl ik zelf op zeker moment 'oet de tied' ben. (*Mailbericht do.18-03-2021 15:58*)

Helga Kock am Brink doet de regendans, waarna Dick Schlüter tekst en uitleg geeft over de naam bij telg LX (Foto's Klaus Vorrink)

Dinsdag 30 maart trad 's ochtends een Enschedese delegatie aan met respectievelijk Seçil Arda, voorzitter *Participatieraad Ouderen Overijssel* (www.proo-overijssel.nl) en *Debat aan de Markt* (<http://debataandemarkt.nl>) en Diana Huijts, bekend om haar grafische werk. Beide vrouwen doopten telg LXI tot 'Sarah-beumke', naar de aartsmoeder van joden, christenen en moslims, tevens de naam van Seçils dochter. De vader van deze dochter, John Schiffel (*Stichting Vrienden van de Jozefkerk*, www.jozefkerk-enschede.nl/homepage.htm) doopte samen met Jeroen Huijts (audiotechnicus bij RTV Oost) *beuknbeumke* LXII tot 'Joseph'.

Diana Huijts

Seçil Arda

Jeroen Huijts en John Schiffel

's Middags togen drie voortbestaanden van de Hengelo's-Enschede muziekformatie *Triooo* naar het Reggedal bij Goor. Harm Braam, Yvonne Eikenaar en Henk van de Wetering betrokken in hun aanplant- en doopritueel uitdrukkelijk hun bentgenoten multi-instrumentalist René Vrieler (1953-2013) en eerste stadsdichter van 'Hengelo, o hoe...' Fred van de Ven (1949-2020). Laatstgenoemde, levenspartner van Yvonne, werd de laatste jaren langzamerhand tot risicopatiënt, leefde soms weer op en blies vorig jaar maart uiteindelijk zijn laatste adem ten gevolge van corona. Van Freds hand is de liedtekst 'Oonze Iene' die te beluisteren is via [deze link](#) (2^e nummer) en mee te lezen op de [Trioo-site](#). 'Op dezelfde webpagina staat ook een vertaling naar het Nederlands voor *de boetnmaarksn*', aldus Harm. Wilgentelg LXIII werd met jenever, roggebrood en Reggewater gedoopt tot 'Oonze Iene'.

Foto links: Henk van de Wetering doet een inheems ritueel, zoals hij dat heeft meegemaakt in Suriname, waarbij aan de aarde permissie wordt vraag om te doen wat wij hier met elkaar doen. *In t Reggedal bie j Goor döar-e dit met hölp van inlaandse schudinstrumeantn, foezel en rognbrood.*

Woensdag 31 maart arriveerde Bert Jeuring (Hengelo), staffunctionaris ict bij Stichting KOE en oud-student van de voormalige Hoogveld Akademie te Hengelo (tweede helft jaren zeventig) samen met Margo Pot-Roetenberg (Enschede), secretariaat bestuursbureau KOE en eerder al 'muldersdochter van *de Lönneker Möl*'. Zij gaven telg LXIV de naam van de KOE-mascotte mee, bij de kinderen van de KOE-scholen bekend als 'Cato'.

Margo heeft er een verbindend verhaal bij geschreven dat met deze nieuwsbrief als [pdf-bijlage](#) ('20210331wo - margo pot döt n beumke potn') is meegestuurd.

Nog dezelfde middag van deze 31ste maart zou het laatste woord wel eens toe kunnen vallen aan Martha. Of is – van tijd en prioriteit gesproken – 't laatste woord toch aan Maria? (Vgl. Luc. 10: 38-42)¹

Martha Wolters (Foto: Jan van Engelen)

Martha Wolters, vrouw zonder vaste woon- of verblijfplaats, plantte met zoon Jan van Engelen wilgentelg LXVII. De naam die moeder en zoon aan de jonge telg meegaven: '#Welkom2021', verwijzend naar het jaar van aanplant waarbij – na een jarenlange strijd voor erkenning van de woonwagencultuur - als wens werd uitgesproken dat in alle openheid en vertrouwen met elkaar gezocht kan worden naar uitwegen die voor de verschillende betrokkenen acceptabel zijn. En dan niet enkel in de gemeente Hof van Twente, ook regionaal, nationaal en internationaal. Om die reden werd aan het eind van deze boompjesnaam geen 'hekje (#) sluiten' vermeld. Een naam met een toekomst die open is. Tevens schuilt in de naamgeving een schalkse knipoog richting het 'wachtwoord-gedoe' waarmee de gemeente Hof van Twente onlangs zichzelf – en daarmee tegelijk haar inwoners – behoorlijk in verlegenheid heeft gebracht.

(Met dank aan de kritisch-creatieve inbreng van onder meer René Versteegen uit Goor en Goaitzen van der Vliet, Enschede.)

¹ Doo ze oonderwegns waarn, kwam hee in n doarp woar ne vrouw , dee Martha hetn, em in heur hoes opnöm. Ze had ne zuster, dee Maria neumd wördn. Dee zat ok an Jezus ziene veut um noar ziene bosschop te lustern. Mer Martha was stöarig gängs met bedeen. Ze gung der bieje stoan en zea: 'Heer, kan t diej niks schotn dat miene zuster mij allenig veur al t weark opdreain löt? Zeg heur toch es dat ze met anpakn möt. n Heer zea doarop: 'Martha, Martha, dow prakkezeers der wat of en dow maaks diej drok oaver van alns en nog wat. Feailik hes mer een ding neudig! Maria hef veur t beste part köazn en dat zal heur nich ofnöm'n wördn.' (Noar: Anne van der Meiden e.a., *Biebel in de Twentse sproake*, Lukas 10:38-42 - Heerenveen 2009).

Elke telg een eigen verhaal

Diezelfde woensdag publiceerde *De Twentsche Courant Tubantia* twee versies van een verslag dat journalist Theo Hakkert eerder optekende: 'Elke twijg heeft zijn eigen verhaal'. Een ingekorte versie kwam in de papieren editie ([zie link Twentse Taalbank](#)), Hakkerts originele versie is te lezen via [deze link](#), die rechtstreeks naar de *website* van de krant verwijst.

En verder?

Komende week maakt Ellen Nauta-van Moorsel, burgemeester van de gemeente Hof van Twente (alwaar de Regge ontspringt), haar opwachting samen met Bart Jaspers Faijer, wethouder van de gemeente Ommen (waar de Regge uitmondt in de Vecht). Verder komen Sander Schelberg, burgemeester van Hengelo en tevens waarnemend voorzitter van de Regioraad Twente en Stefan Kuks, watergraaf van Vechtstromen. Laatstgenoemden zijn bereid gevonden om wilgentelgen XVII en XVIII aan respectievelijk de west- en oostoever van de Regge te komen planten. Enkele buurtbewoners, Bart Greven, projectleider *voormalig TSB-terrein 'Op [n] Stoom'* en Ate Brunnekreef, voorzitter *Stadsraad Goor*, alsmede enkele vertegenwoordigers van *Stichting Stads-Regge Goor* en *Groene Loper Overijssel* zullen bij de voorlopige afronding van dit wilgenaanplant-project aanwezig zijn. Advocaat Jérôme de Jong van Lier (Enschede) zal een dezer dagen met het zetten van wilgentelg LXV een afrondende aanplant leveren aan het project 'Wiilgensproonk oaver de Regge'.

Daarmee is echter nog niet gezegd zijn dat dit wilgenproject tot een einde gekomen is. Vaak werd de afgelopen weken ook 'als wens' uitgesproken: 'Boompje groot, potertje dood'. Gedurende die weken werden gaandeweg diverse plannen geopperd en in beginsel ook al uitgewerkt om vanuit dit buurtproject tot vervolg-initiatieven te komen. De komende maanden vinden met en tussen diverse betrokkenen, belangstellenden en belanghebbenden verschillende oriëntaties plaats omtrent een verdere uitwerking en integratie van deze en aanverwante ideeën, initiatieven en ontwikkelingen. Het kon wel eens zijn dat bij tijd en wijle ook lezers van deze nieuwsbrief hiervan op de hoogte worden gehouden en worden uitgedaagd hierbij ideeën in te brengen dan wel mee uit te voeren.

Eerdere nieuwsbrieven, foto's en verdere verwijzingen zijn terug te vinden via de link www.twentsetaalbank.nl/media/teksten/20519.html

*En woar't al wieders nog
op-an geet wett wiej nich;
wa dat der tut hier an too
met ieder beumke
ne nieje gesjichte
der biejan too is doen.*

Den steen in n viever maakt alsmer wiedere kringn...

... en stöädig streumt t water verdan ...

Goo groetn en tut n aander moal,

Gerrit Klaassen